
FOLKETINGET

Europaudvalget

Folketingets Økonomiske Konsulent

EU-note

Til: Udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Dato: 14. november 2013

Kommissionens prognose: Gradvis forbedring i EU's økonomi og voksende tillid til økonomien i Danmark

Sammenfatning

EU-kommissionen har netop udgivet sin seneste efterårsprognose 2013 om udsigterne for EU-landenes økonomi de kommende år.

*For 2013 vurderer kommissionen at den gennemsnitlige økonomiske vækst i **EU-landene** er omkring nulpunktet. Særligt udviklingen i de kriseramte Euro-lande trækker vækstprognoserne ned. Kommissionen forventer dog, at der fra **2014** kommer mere gang i væksten for alle EU-landene, også de kriseramte. Dette skyldes særligt et stigende privatforbrug samt investeringsniveau.*

*Kommissionens skøn for **dansk økonomi** er en smule mere positivt. De forventer således en svagt positiv vækst i 2013 (0,3 pct.) mens vækstrater på knap 2 pct. ventes i 2014 og 2015. Den højere vækst forventes at være godt hjulpet på vej af en øget eksport, drevet af en forbedret dansk løn-konkurrenceevne.*

1. Indledning

EU-kommissionen har netop udgivet sin seneste efterårsprognose 2013 over udviklingen i EU's økonomi. Og umiddelbart ser det – nogenlunde – optimistisk ud med stigende vækstrater i EU frem til 2015. Der har været forskellige vurderinger fremme i offentligheden om holdbarheden i det økonomiske op-sving.

Den Europæiske Centralbank har i den forbindelse følt sig nødsaget til at sætte renten yderligere ned med 0,25 pct. point ved såkaldte primære markedsoperationer, **for at understøtte opsvinget.**

I notatet gennemgås kort hovedtallene for EU-28 og der sammenlignes med tallene for Euro-området. Endelig gennemgås tallene kort for Danmark.

2. Økonomien i EU-28, pæn fremgang

Af **Tabel 1** nedenfor gennemgås kort de økonomiske prognoser for 2013-2015 fordelt på udvalgte nøgletal.

Det fremgår af **Tabel 1**, at den økonomiske vækst bliver på 0 pct. i 2013 for EU-28. I 2014 og 2015 er der imidlertid udsigt til, at væksten havner på henholdsvis 1,4 procent stigende til 1,9 procent.

Det ser ud til, at væksten i selve **Euro-området** er noget mindre end i EU-28 som helhed, ligesom en række af de andre nøgletal viser en noget svagere udvikling for Euro-området (tallene i parentes).

Tabel 1 Nøgletal for EU-28

	2013	2014	2015
BNP, EU-28 (euroområdet)	0,0 (-0,4)	1,4 (1,1)	1,9 (1,7)
Heraf:			
- Tyskland (%)	0,5	1,7	1,9
- Frankrig (%)	0,2	0,9	1,7
- Spanien (%)	-1,3	0,5	1,7
- Italien (%)	-1,8	0,7	1,2
- U.K. (%)	1,3	2,2	2,4
Privat forbrug (%)	- 0,1 (-0,7)	0,9 (0,4)	1,5 (1,3)
Investeringer (%)	-2,9 (-3,3)	2,5 (1,9)	4,0 (3,6)
Ledighed (% af arbejdsstyrken)	11,1 (12,1)	11,0 (12,2)	10,7 (11,8)
Beskæftigelse (%)	-0,4 (-0,9)	0,3 (0,2)	0,7 (0,7)
Offentlige finanser			
- Saldo (% af BNP)	-3,5	-2,7	-2,6
- Bruttogæld (% af BNP)	89,7 (95,5)	90,2 (95,9)	90,2 (95,4)

Det ses endvidere, at der er ret store forskelle i **vækstraterne** for de store EU-lande. Mens **Italien** og **Spanien** har store negative vækstrater i 2013, går UK frem med 1,3 pct. i 2013, og hele 2,2-2,4 pct. i 2014 og 2015.

Der er imidlertid håb forude, idet alle de store – og kriseramte – lande gradvist, ifølge prognosen, når op på **pæne vækstrater i 2015**.

Også **investeringerne** ser ud til at klare sig nogenlunde. I 2013 var der et fald i investeringerne på 2,9 procent, men udviklingen ser nu ud til at vende. I 2015 regnes der med, at investeringerne vil stige med 4,0 procent, og det må tages som et tegn på optimisme i erhvervene.

Ledigheden er også på vej ned, ganske vist langsomt og væksten i **beskæftigelsen** vender til positive vækstrater.

De **offentlige finanser** er også, ifølge prognosen, på vej til at blive forbedret. I 2013 var underskuddet på 3,5 pct. af BNP. I 2015 spår prognoserne, at underskuddet vil være faldet til 2,6 pct. af BNP.

Problemer med tysk overskud

Et af de problemer, der ofte rejses i den offentlige debat, er det meget store overskud på betalingsbalancens løbende poster, som Tyskland har. Et meget stort overskud er nemlig tegn på, at man eksporterer meget uden en tilsva-

rende stor import. **Hermed bidrager Tyskland til, at andre lande ikke får del i den økonomiske vækst.**

Ifølge prognosen har Tyskland da også et **overskud** på 6-7 pct. af BNP i prognoseperioden mod et underskud på 2-3 pct. for EU-28. Så Tyskland ligger altså betydeligt over gennemsnittet. Med den størrelse det tyske marked og tysk eksport har, har det selvfølgelig betydning for resten af EU (og for den sags skyld også det meste af verden).

Årsagen er den meget stærke tyske **konkurrencekraft**, der formodentlig hænger sammen med det relativt lave lønniveau. Det har skabt en del debat i både Tyskland og resten af EU.

Det skal dog tilføjes, at **Holland** har et overskud på betalingsbalancen, der er helt oppe på 10-11 pct. af BNP. **Danmark** og **Sverige** kan også være med på denne front. Begge har overskud på 5-6 pct. af BNP.

Så Tyskland, Holland, Sverige og Danmark topper over lande med store betalingsbalanceoverskud i prognoseperioden.

3. Dansk økonomi præget af bedre konkurrenceevne

Der er ikke så meget nyt i EU-kommissionens bedømmelse af dansk økonomi i forhold til både regeringens og Vismændenes seneste prognose. I **Tabel 2** nedenfor er vist nøgletallene for dansk økonomi.

Tabel 2: Nøgletal for dansk økonomi

	2013	2014	2015
BNP (%)	0,3	1,7	1,8
Privat forbrug (%)	0,3	1,4	1,7
Offentligt forbrug (%)	0,4	0,6	0,6
Eksport (%)	0,8	3,4	4,0
Beskæftigelse (%)	-0,3	0,3	0,3
Ledighed (% af arbejdsstyrken)	7,3	7,2	7,0
Offentlige finanser			
- Saldo (% af BNP)	-1,7	-1,7	-2,7
- Bruttogæld (% af BNP)	44,3	43,7	45,1

Det ses, at dansk økonomi kommer gradvist op i gear i 2014 og 2015 med vækstrater, der stiger fra 0,3 pct. i 2013 til ca. 1,8 pct. i 2014 og 2015. Her

skal det tilføjes, at **Vismændene** regner med en vækst på 2,2 pct. i 2015, altså noget højere end EU-kommissionens vækstskøn.

Det fremgår af prognosen, at Kommissionen regner med, at **forbedringen i den danske løn-konkurrenceevne** er med til at trække dansk **eksport** op. Eksporten forventes således at stige med hele 4 pct. (faste priser) i 2015.

Ledigheden ser ud til at falde gradvist i løbet af perioden 2013-2015, og **beskæftigelsen** begynder også så småt at få positive vækstrater igen.

Et lille problem kan dog være, at underskuddet på de offentlige finanser i 2014 når op på 2,7 pct. af BNP. Men det er heller ikke nyt i forhold til Vismændenes efterårsprognose 2013.

Så der er "dømt" moderat fremgang for dansk økonomi i perioden frem til 2015.

Med venlig hilsen

Oliver Grinderslev / Niels Hoffmeyer (3602)